

FESTIVALOVÝ 9 ZPRAVODAJ

časopis studentů • FF UP Olomouc • FF UK Praha • FF MU Brno • VŠMU Bratislava

ST 21. 5. 2008

DEN DEVÁTÝ: DEN SPRÁVNÉHO ROZHODNUTÍ

Za letošní Divadelní Florou se už pomalu začínají zavírat těžké existenciální dveře, a přesto se najdou tací, kteří teprve začínají vyrážet vstříc psychické masáži filmových a divadelních produkcí. Pokud jste i vy dosud váhali, zda stojí za to přemoci se a vylézt z vyhářtých peřin za nějakou tou kulturou (navíc podle svědků nepříjemně deprimující) v podmínkách neustálého burácení studeného větru a vlezlého deště, vymože se a překonejte vábivou lenoru. Organizátoři mají připraveny náhradní kryté prostory, v nichž už budete čelit pouze zimnici duševní. Nebojte se, ani jejich masochismus není nekonečný, takže pro nás nezapomněli nachystat alespoň jeden pravidelný každodenní divadelní či hudební šálek pro snadnější trávení. Dnes to bude, pro poctivé návštěvníky všech předcházejících festivalových dýchánek již dobře známý, Stand'artní Kabaret, Akční lyrika oslavující pravdivou řeč těla, zastavení v čase Věry Ondrašíkové nebo hravá elegance Omara Ka a jeho kapely. Seberte zimníky, sibiřky i partnera a vyražte naproti posledním záchvěvům tohoto šíleného eklektického večírku, na němž, jak sami brzo pochopíte, by byla nesmírná škoda chybět!

Michaela Stránská

ST 21. 5. 2008 PROGRAM

10.00 Konvikt / filmový sál
CLEO OD 5 DO 7

Francie 1961 / režie Agnes Varda
Dokumentárně laděná esej o relativní struktuře času.

13.00 Konvikt / divadelní sál

AKČNÍ LYRIKA
Ondřej David

Žádná chvilka poezie z televize! Ale pulzující frekvence, která je pořád ve vzduchu. Fyzické básnění.

14.15 Konvikt / filmový sál

4 MĚSÍCE, 3 TÝDNY A 2 DNY

Rumunsko 2007 / režie Cristian Mungiu
Festivalovými cenami ověřený drsný příběh o právu na život a osobní svobodu v podmínkách tvrdé politické diktatury.

16.30 Konvikt / parkán

SVĚTLUŠKY
SOTEK A RARÁŠEK
TURJASKA ROZAMUNDA
KALD DAMU Praha

Pohádkový blok pro nejmenší i největší diváky.

18.00 Konvikt / filmový sál

ÚDOLÍ VČEL

Československo 1967 / režie František Vlácil
Formálně vybroušené, uhrančivé podobenství o nutnosti milosrdenství, aktu odpuštění a touze po nalezení smyslu života.

20.00 Konvikt / divadelní sál

Věra Ondrašíková
IN-FINITO

Spěchejte pomalu a stihnete víc, než jste si dokázali představit!

21.00 Konvikt / parkán

STAND'ARTNÍ KABARET II.
Divadlo Vosto5

Premiéra i derniéra otevřeného divadelně-hudebního improvizčního večera ve vysloužilém vojenském stanu S 65.

22.30 Konvikt / nádvoří / koncert

OMAR KA & FULA BAND / NL / SEN

Mistrná kombinace reggae, funku a afrobeatu s původní africkou hudbou. Svěrázný multižánrový styl, s lehkostí přecházející z divokých rytmů do baladických melodií.

pořadatel festival

moravské divadlo olomouc

XII. DIVADELNÍ FLORA OLMOUC 13.-22. 5. 2008

generální partner festival

Olomoucký kraj

ZOOM SHERLOCKA THESPIDA

Drahý Watsone,

vracím se zase v plné síle a musím se omluvit za slabost, již jsem několik posledních dnů podléhal. Domnívám se, že mi někdo musel nasypat mámivý prášek do čaje, neboť jinak by to značilo, že jsem se naprosto zvrhnul a připravil dějiny o velikána kriminologie, jakému v širším světě není rovno. Ta zlotřilá banda mě oblouznila přívalem všemožných aktivit, jimiž jsem rozměňoval ostražitost a důvtip. Kdybyste věděl, kolik filmů, divadel a dalších akcí už jsem musel absolvovat, kolik kódovaných šifer mi naplnilo útroby lebeční, nepozastavoval byste se s údivem nad mým chvilkovým pomatením.

Že se tu odehrávají nekalosti, jsem si ostatně potvrdil při včerejším belgickém bengálu na nádvoří Konviktu. Přestože příroda včera ukázala svoji nehostinnou tvář a bičovala vše pozemské lezavým chladem,

tu postávající bandu nikterak neodradila a v hojném počtu spřádali zločinecké spřísahání. Není možná, aby měli čisté úmysly! Snažili se mne uondat pěnivým chmelovým mokem, ale statečně jsem odolával a dal na vaši lékařskou domluvu, že alkohol moří ducha. Byl jsem bdělý a neúprosně jsem vyhodnocoval vstřebávané informace. Již brzy, milý Watsone, přijdu s fantastickým odhalením. Udělám přítrž tomuto bezuzdnému lelkování a rozeženu místní mafii, aby již nikdy více nemohla kout pikle s tak bezostyšnou otevřeností a na veřejnosti! Jsem hoden tohoto úkolu a on je hoden mne.

Avšak odložím další pátrání na zítřek, neboť mi nesnesitelně třeští hlava. Náhodou jsem se připlétl na sezení dětských zločinců, kteří se školili a zaučovali, jak být zkaženým a lstivým po vzoru svých rodičů. Nejenže celou akci zpackali a Kar-

kulka navzdory všem očekáváním přežila střet se zlovolným vlkem a já jsem tak zcela pozbyl své funkce, neboť k čemu je ruka zákona tam, kde se neudálo bezpráví, ale navíc jsem si uhnal onu mučivou migrénu. Víte, jak těžce snáším ta hemživá nedochůdčata, hýbou se tak rychle a neorganizovaně, že nejste sto říci, zda máte co do činění s jedincem, nebo celou legií. A navíc ukradli hrách. To je urážka a výsměch! Jsem tu snad od toho, abych drobně příštípkařil a snižoval svůj majetkům k potírání tak tristních přestupků?! Chtějí mě oslabit útokem na ego, ale to se jim nemůže podařit, vždyť mé ego je větší než mé skutky.

S obkladem na čele
a odhodláním v srdci se loučí váš,

Sherlock Thespis

PARALÝZA SMYSLŮ

„...the world is all about you...“

Do střechy silně buší déšť a podivný pán, který na vodítku místo psa táhne štěkající diktafon, nás krátce po poledni nechává nahlédnout do svého bizarního podkrovního pokojíku. Ioana Mona Popovici ve včerejším Work in Regress divákům naserivovala temnou taneční miniaturu, téměř bez použití svého pohybového aparátu. Na úplně prázdné scénicky a světelně téměř netknuté jeviště vchází velmi pomalu a hluboce koncentrovaně nenápadně vyhlížející Popovici. Klíčem k bližšímu určení postavy slouží oblečené pánské sako. Čitelný je blíže nedefinovaný strach a nejistota, kterou čteme z její kolísavé chůze. Na okamžik se váhavě zastaví, aby posléze mohla začít se zasvěcováním publika do svých divných osobních praktik a naschválů. Na jeviště s obřadní vážností přináší nejrůznější předměty od barevných gumových míčků přes roličku toaletního papíru po xerox fotky ovčí hlavy. Její pohybová trajektorie se v autistickém transu rýsuje pouze ven z hracího prostoru a zase zpátky, pokaždé s novou

rekvizitou, aby ji přetransformovala ve scénickou zkratku a odhalila tak o kousek víc ze svého obsedantního šílenství. Popovici avizuje, že přenesla hlavní postavu Orwellovy Farmy zvířat do prázdného prostoru a nechala reagovat na předměty, které nachází ve vlastních kapsách a po stranách jeviště. Aplikovala její despotismus na submisivní neživé součásti každodenního života. Peter Brook tvrdí, že jakýkoliv prázdný prostor se může stát divadlem a všechny věci nacházející se uvnitř jsou přirozeně herci s možností autonomní výpovědi. Z autorčina pojetí však není jasné, zda každý posledně přinesený objekt má konkrétní opodstatnění nebo ne, a tak za sebe mnohdy vrší kousky prázdné skládanky. Pravdou je, že divákovu práci s uchopením inscenace nijak neulehčuje rovněž tím, že během představení je zcela ponořena do vlastního mikrosvěta a komunikuje pouze se svými osobními obřadními předměty – gumovou ovečkou, nafukovacím balónkem či balíkem karet, atd. Výjev dříve či později podléhá stereotypní smyčce, kde záchranou se stává „pouze“ charismatický

projev autorčina jevištního bytí. Jakkoliv předměty mohly postrádat hlubšího smyslu, postupně vytvořily na scéně funkční výtvarně eklektickou skicu. Mnohdy jejich přítomnost podtrhovala bezútěšnou samotu, například ve scéně oslavy narozenin, nebo vyfotografování se s pohlednicí ledního medvídky, jindy nechala prosáknout jemnému autorčinu humoru - zaštopování ponožky a stavba domácího oltářku stávajícího z fosforové ovečky, na niž dohlíží plastický psík. Atmosféru vykořeněnosti podkresloval ponurý subliminální hudební doprovod. Jestli jste včera odpoledne měli pocit, že vaše utajovaná domácí sbírka růžových plyšových moniččáků z devadesátých let je slabý odvar oproti panoptiku Ioany Mony, měli jste pravdu. Jestli se vám zdálo, že taneční divadlo v současnosti mnohdy vůbec není určováno pohybem, nemýlili jste se.

-katja višinská-

Režisér je pán, na něhož se čeká!

Dnešní den jsme se již podruhé mohli setkat s damáckým souborem, tedy opět se studenty katedry alternativního a loutkového divadla, kteří se tentokrát představili na Divadelní Floře – Open Konviktu s netypickým repertoárem: pohádkami. Organizátoři festivalu nezapomněli na nejmenší diváky a zařadili do programu původně školní představení, z něhož se studenti DAMU rozhodli vytvořit pohádkový blok, který sklízí úspěch

nejenom ve školkách. Autorům jde v jejich inscenacích především o konfrontaci s dětmi, jež jsou v jistém smyslu docela náročnými diváky. Největším nepřítelem damáček dnes bylo bohužel počasí. Hustý déšť a nepříjemně zalézající zima odradila zřejmě velké množství rodičů s jejich potomky. Jen malá hrstka dětí tak měla možnost zhlédnout pohádkové představení. Herci proto ze začátku

museli hrát z větší části pro obecenstvo školám odrostlých. Nedalo se však říci, že by to bylo na škodu. Věkově promíchaná divácká obec se nakonec skvěle doplňovala. Především v humorných a nadsazených situacích, kdy se malí diváci nechytali a nesmáli, se právě naopak pobavili studenti a rodiče. Damáčkům šlo ale v první řadě o vyzkoušení si i jiné možnosti herecké práce,

dokázat navázat komunikaci s různými typy diváků. Alespoň podle odezvy se jim nejlépe vydařila pohádka o tom, jak zvířátka hrála divadlo. Nechyběl jí humor, množství vtípků, míchání pohádek dohromady, vtipné a pohotové reakce hereček, které plynule měnily hlas z jednoho zvířátka na druhé. Obzvláště vtipná byla otravná kačena hrající vlka, jež nakonec utekla se šakalem žít do lesa, či hroch v roli režiséra. Přinejmenším úsměvné bylo nadhození otázky do publika, kdo je to vlastně režisér, a pozorovat pobavené studenty filmové a divadelní vědy, jak usměvavě mlčí. Snaha o interakci mezi jevištěm a hledištěm ale trvala i nadále. Na otázku „Co se stalo hroznému vlku (tedy vlastně kačence)?“ malý chlapec odpově-

děl, že ho zastřelili. Jasně nám starším dal najevo, že Červená karkulka v dnešní době končí jinak. Pevně doufám, že již nebyl seznámen s tezí Ericha Fromma či morbidně-vtipnou variací Karkulky od režiséra Piotra Dumaly. Ale vtípky stranou. V každé pohádce přeci musí být ponaučení, potrestání zla, pýchy, lakomství či umyté ruce před jídlem. Toho se nám dostalo plnou měrou především v druhém příběhu o Šetkovi. Lakomý a hamizný Pyskáček dostal co proto od spravedlivého, i když lehce škodolibého skřítky Šetka. Diváky ale nejvíce pobavilo vtipné glosování loutkoherce v podání Tomáše Podrazilila, který s bravurní nadsázkou zvládal občasná padání koz, krav či prasat z magnetového jeviště. Poslední pohádka z blokového představení

nám povyprávěla o Světluškách. Příběh o neposlušných dětech, které nakonec zachrání strýček Sýček, zasáhl dějově malé zvědavce zřejmě nejvíce, jelikož seděli tiše a ani nedutali. Pokud šlo autorům inscenace především o konfrontaci s dětským publikem, myslím si, že dokázali určitě zaujmout, pobavit a předat základní mravní ponaučení. Nás „starší“ zas mile pobavili a možná i některé navrátili do dětských let. Měli jsme tak znovu příležitost vzpomenout si na krásně přemrštěnou dětskou imaginaci, kdy obyčejný hrách představoval padání hrušek či obyčejné zelené proužky látky hluboký a neproniknutelný prales. A za to jim patří náš velký dík a obdiv.

Pavla Štorková

Loutka dokáže víc než herec

Rozverný rozhovor se studenty Katedry alternativního a loutkového divadla DAMU Johanou Vaňousovou, Annou Suchánkovou, Tomášem Podrazilem a loutkou nosorožce.

Proč jste si vybrali jako téma právě pohádky?

Johana: My jsme museli, bylo to zadání. **Anna:** Jsme druháci a během prvního ročníku jsme představení s loutkami ještě tolik nedělali. Tohle byla vlastně naše první práce s loutkou, výsledkem měla být pohádka pro děti s nějakým časovým rozpětím.

Jak práce s loutkou obohacuje možnosti herce?

J: Já se docela stydím, takže když se můžu za něco schovat tak to je jenom dobře. Živý herec má jen jediný materiál, a tím je jeho tělo, kdežto loutka má těch materiálů nespočet, čímž je pro nás přitažlivější, pro dětského diváka zajímavější a pro dospělého diváka o to více obohacující. Loutka sama dokáže víc než herec a to mě baví zkoumat.

A: Předmětné loutkové divadlo může zprostředkovat víc významů než živý herec, který je na jevišti za jednu postavu. Toho se dá dobře využít a navíc herec může udělat celé představení sám, což třeba u činohry zase tolik nefunguje.

Tomáš: Loutkové divadlo nabízí spoustu možností. Je to práce s předmětem, loutky jsou různého typu: marionety, havajky, manekýni...

Loutkové divadlo je především divadlo metafory, zatímco činohra je především divadlo metonymie.

J (jako nosorožec): Teď mi je líto, že jsem to neřekl.

Kdo vám loutky vytváří?

T: Na katedře se nevyučuje pouze herectví, ale i scénografie a režie, takže loutky jsou dílem studentů prvního a druhého ročníku s kterými jsme spolupracovali na jednotlivých pohádkách.

Do jaké míry jsou vaše pohádky autor-ské?

T: Jako povinnou četbu jsme měli Boženu Němcovou, Karla Jaromíra Erbena a knihy bratří Grimmů, ze kterých se vše odvozuje, protože jsou v nich zakódovány základy pohádek. Měli jsme tedy možnost vycházet z těchto autorů. Například pohádka o Šetkovi je podle předlohy K. J. Erbena, kterou jsem si po svém zpracoval.

A: Pohádka o světluškách je podle staré knížky, kterou jsem našla u babičky a jmenuje se Světlušky a světluškové. Jsou to krátká vyprávění o tom, co světlušky všechno viděly. Děj jsem upravila, aby byl trochu akčnější, protože jsou to příběhy, které se čtou dětem před spaním.

J: Pohádka „Když hrají zvířata divadlo“ je z pera Miloše Macourka, ale ponechali jsme vlastně jen název, protože ta pohádka byla literární, jak by řekl nosorožec, tudíž jsme ji upravili, protože jinak bychom vám ji

museli pouze přečíst. Napsaná je vskutku skvěle, ale pro loutky to opravdu není.

Jak se vyrovnáváte s nevypočitatelnými reakcemi dětí?

T: S ničím se nedá dopředu počítat. Jen být připravený a nějakým způsobem se s tím vypořádat.

A: Já ty věci vnímám, ale vím, že jsou to děti a to, že budou komunikovat a budou do představení povídat, předpokládám. Spontánní atmosféra je fajn.

J (stále s loutkou i hlasem nosorožce): Já bych prozradil, že jsme takhle dneska hráli poprvé, takže na to žádné tipy ani improvizace připravené nemáme. Dětské publikum je naprosto specifické, proto je dobré vyzkoušet si hrát pro něj, poznat jeho reakce a umět se s nimi vypořádat. Proto to vlastně děláme, abychom se to naučili.

Kateřina Supermanová a plíhaljan

Skutečný hněv nemůže být lyrický

Divadlo není mrtvé a v historii zakonzervované umění, jak se některým jeho kritikům zdá. Ve své pomíjivosti a aktuálnosti naopak musí reagovat na současné podněty zvenčí. A pokud tak někteří inscenátoři nečiní, není třeba, aby ve své práci dále pokračovali. Divadlo je nejsilnějším médiem, které ještě může světu nastavovat zrcadlo. Na video, film, rozhlas i tisk můžeme reagovat s odstupem – představení prožíváme autenticky v každé jeho vteřině. O divadle jako chirurgickém zákroku psal už Antonin Artaud. Dalším mocným médiem je internet. Není se tedy čemu divit, když se tyto dvě formy setkají na jedné scéně. U nás se fenoménem internetu zabývala již před pěti lety Jana Svobodová (Chat) a o rok později dvojice SKUTR (Nickname). S formami intermediality a intertextuality pracují ve svém novém projektu také slovenští Phenomentheatre. Nakřm hada na svojej hrudi je vznikající trilogie, do jejíž první části tvůrci vybrali skutečně existu-

jící texty blogera Staminy. Bílá čtvercová scéna s menším černým čtvercem uprostřed funguje jako ring, na němž se postavy utkávají s okolním nenáviděným světem. Bojovnou náladu umocňují vojáčky rozestavení v rohu. Že jde o válku proti všemu a všem, kromě sebe samého, zjistíme záhy. Akce je uvozována titulky projektovanými na zadním plánu. Bosí herci v černých kapucích (Ivana Danková, Lukáš Puchovský, Juraj Tabaček) postupně vstupují pod bodová světla, aby zde vystoupivši z temné anonymity zohráli své (převážně) monology. Jejich tělesný projev je umírněný, ojediněle se objeví výrazná gesta, většinou pouze stojí na místě s pohledem upřeným do jediného bodu. Totéž se ovšem nedá říct o verbálním vyjadřování. S kadicí Kalašnikovu AK-108 se do hlediště sypou explicitní nadávky na cokoli. Nevybíravým způsobem se postavy (respektive alterega jedné nadpostavy) vyjadřují o di-
etách, spolubydlicích, Asiitech, vztazích,

intelektuálech, škole... Pod drsnou slupkou se skrývá bolestné téma neschopnosti komunikace a integrace do společnosti. Dramatizace obnažuje zdánlivě nedotknutelnou anonymní osobnost píšící v soukromí svůj blog. Komika promluví se pod povrchem mění v černočernou grotesku. Kritika společnosti spočívá v odhalení a ztotožnění se se slovy někoho jiného a je namířena přímo do hlediště. Vulgarita je konfrontována s tóny klavíru a mezi salvami smíchu přichází mrazení – „Tyhle věčně nas*ané lidi já přeče znám! O čem dokážu pouze mluvit a co jsou doopravdy schopni udělat?“ Forma je pouhým prostředkem a my zjišťujeme, že tento skutečný hněv prostě nemůže mít lyrickou podobu. Inscenace Stamina report je po všech stránkách výborně zvládnuté divadlo se sociální tematikou, kterých je u nás i na Slovensku stále nedostatek. Nezbyvá tedy, než se těšit na zbývající části připravované trilogie.

-ova-

O POETICE BOLESTI S PROJEVEM EXCESU

S režisérem projektu Stamina Report - první části plánované trilogie Nakřm hada na svojej hrudi Eduardem Kudláčem o tematické linii souboru Phenomentheatre a slovenské divadelní scéně.

Jakým způsobem text projektu Stamina report vznikal? Vycházíte v něm z internetových blogů. V čem vás fenomén internetu fascinuje a proč jste si vybral právě toto médium?

Já jsem si ten text nevybral kvůli tomu, že je na internetu. Fenomén internetu mě vlastně nijak speciálně nezajímá. My jsme věděli, že budeme dělat trilogii o jistých přesazích či krocích mimo vyznačené hranice. Věděli jsme, že ta první část bude o překročení hranic nějaké komunikace, společenské dohody a o tom, jak vlastně komunikovat. Původně byly vybrány úplně jiné texty, než jsem na jednom portále našel záznamy člověka, který si říká Stamina. Já jsem vytvořil takovou jevištní úpravu. V následující části Nakřm hada na svojej hrudi například texty z internetu nepoužíváme.

Ví Stamina o tom, že inscenujete jeho texty?

Samozřejmě o tom ví. Sám nám poskytl povolení. Nechtěl za to dokonce ani korunu. Je to velmi vtipný mladý muž. Dokonce

viděl ukázky z představení a byl mimořádně spokojený.

Tato inscenace vznikla jako část trilogie. Jak jsou na tom zbývající dvě?

Před čtrnácti dny jsme měli premiéru druhé části, která se jmenuje Reality Report, což jsou texty různých lidí, my to nazýváme mapy, návody na vykročení z vlastní mapy. Jsou to texty, kde se člověk ztrácí. Texty o vztahu k sobě samému. Narozdíl od prvního dílu, který je o vztahu k společnosti. Používáme například texty Vesmírných lidí.

Existuje nějaké jednotící téma trilogie?

Ano, existuje. Ústřední témata jsou ztráta schopnosti komunikace v rámci společnosti i jednotlivců se sebou samými, osamocenenost, smutek. Různé podoby vyloučení se ze společnosti. Separace. Jednotící téma je bolest s projevem excesu. Hledáme příčiny, proč se tyto věci dějí. Nesnažíme se moralizovat, snažíme se o analýzu. Vyskládat onu mapu člověka.

Kvůli novému projektu jste založil vlastní divadlo. Je to nutnost, pokud chce člověk dělat alternativní divadlo? Nebo je to prostě způsob práce, který vám vyhovuje?

Vychází to nejspíš ze mě, nejsem typ konvenčního režiséra. Mám pocit, že režisér

v kamenném divadle musí být hlavně rutinér. To já nejsem. Ale občas dělám v kamenných divadlech. Naposledy jsme dělali v Martinském divadle. Sdružení jsme založili hlavně kvůli tomu, že člověk může do projektu kdykoli zasáhnout. To, co děláme, pojmenováváme jako skici, nejsou to velké projekty. Je to něco, co nás baví, co má pro nás smysl, což se v kamenném divadle dělat nedá.

Která práce je vám bližší? Kamenná divadla nebo projekty Phenomentheatre?

Každá je jiná. V kamenném divadle je to po pravdě otázka financí. Máte okolo sebe neuvěřitelný servis, můžete se soustředit jen na svoji práci. Ovšem kdybych měl dělat inscenace na nějakou zakázku, tak bych do toho asi nešel.

Je vám na Slovensku nějaký soubor blízký v rámci alternativní scény?

Na Slovensku ani moc ne. Přesto je nám nejbližší Blaho Uhlár a Stoka. Dále fragmenty, které ze staré Stoky vznikly – soubory ZKRAT a MED.

*Za rozhovor děkují
Zuzana Mildeová a Matyáš Dlab*

Když dva dělají totéž, není to totéž

Stan pražského divadla Vosto5, jemuž letité neúnavné kočování festivaly napříč republikou vyneslo renomé spolehlivé a divácky velmi oblíbené atrakce, včera, i přes deštivé počasí, které provází celý letošní ročník přehlídky (vlhko ovšem flóře jak známo svědčí), praskal ve švech. Situace doznala až tako-

vých mezí, že nejtřejší divačka se neváhala postavit přímo na „jeviště“ a svoji neproniknutelnou, kamennou mimikou obohacovat představení o dojem jakéhosi nepřipadného zciuzujícího efektu. Holt když zadarmo, tak nejlepší místa – škoda, že zrovna divadlo, že...

Stand'artní kabaret, který je založený na totální improvizaci, se včera musel obejít bez poloviny svých obvyklých aktérů. Absentovali Tomina Jeřábek a Jiří Havelka, kteří nejspíše diváky svou přítomností oblaží až na dnešní produkci. Zredukování na komické duo Ondar – Petar však kabaretu

nijak neškodilo, naopak spíše přispělo k zkompaktnění výsledného tvaru a omezení rizika místy kolabující interakce, které se automaticky zvyšuje s počtem improvizujících herců. Nic takového ovšem nenastalo, kadence vtipných i netušeně absurdních míst byla jako téměř vždy drtivá, smích ozývající se z publika neustal skoro po celou dobu hodinového představení.

Prvky komiky, o které se humor Vosto5 opírá, jsou rozmanité. Pohybový gag, práce s rekvizitou a kostýmem, smíchová kultura, pantomima, slovní ekvilibristika, parafráze a práce s odkazem (v tomto případě námátkou K. J. Erben, oprášení legendy o Ikarově pádu nebo reminiscence na Landův etnický evergreen „Bílé jezdec“) či jen pouhá záměna pohlaví a nazývání zarostlého Petara ženským jménem Madlenka se mísí v postmoderním koktejlu, který udivuje svou invenčností. Osvědčená „zábavová“ klíše se nekonají, a pokud přece, spíše se s nimi vědomě pracuje. Charakteristická je rovněž schopnost Vosto5ky udělat z chyby přednost a zaváhání okamžitě proměnit v pointu.

Dějště i témata jednotlivých improvizací se neustále střídají, prostředí, pohlaví, příslušnost (ať už k čemukoliv) nebo dobu pomáhají ilustrovat nejrůznější, často velmi bizarní (a proto divácky velmi oblíbené) kusy oblečení, šátky či pokrývky hlavy, které jsou umístěny v tašce nebo bedně přímo na scéně. V tomto případě zavedla Vosto5ka pomocí těchto propriet diváky například na maďarské pomezí roku 1947 mezi vydělávače kožek, do ordinace doktora Jiřího Mádlu (ročník 77), mezi ribstole a činky k počátkům sladkobolného vztahu sportovce a kulturistky Madlenky, z které se však v průběhu večera stala maďarská specialista na čokoládové dorty (v kterých je něco jako krém), do Káthmandú i do obrácené ZOO, kde zvířata drží v klecích lidí, pozbývající postupně svou „humanitae.“ Došlo i na kouzelnický výstup, jehož produktem byl králíček chlupík. Ten bohužel posleze zahynul chmurnou smrtí roztržštěním o čelní sklo autobusu značky Ikarus. Co taky čekat po cestě do Nagmároše. Nebo do Jablonce? Rybízem králíka nenakrmíš. A pak že improvizace není žádná legrace.

-HoP-

SEDMÁ PEČEŤ

V dobách pudově animálního i duchovně usebraného středověku se vrací rytíř Antnius Block se svým panošem Jönsem do rodné země, aby ji našel úpět pod morovou ranou a vnitřně rozloženou stejně jako svoji víru v Boha. Na pláži, kam se uchýlí k úpěnlivé modlitbě, potkáva Smrt. Vyžádá si na ní odklad svého skonu a zbývající čas ohraničí dobou trvání šachové partie, kterou se Smrtí sehraje. Na jeho tazích záleží, neboť Smrti na životě nesejde, a Rytíř spolu s pátráním po odpovědích pomáhá zachránit nevědomé. Bergman si uvědomoval, jak hluboko do nitra člověka sahal, a že proto musel postupovat rozvážně a s rozmyslem, protože prudkost by zničila spoustu miho-tavých a světloplachých nuancí. Formálně můžeme jeho snímky chápat jako vizualizovanou a filmovou estetikou ztvárňovanou kierkegaardovskou linií filozofického pojetí světa, kde se bytí dostává do hluboké krize a člověk si sám vyjednává s Bohem možností svého přežití.

Kateřina Surmanová

ROZHOVOR MEZI STANOVÝMI ŠVY

Členové Vosto5 Ondar Cihlár a Petar Prokop zpovídání za klapotu deště na divadle přepelně putovní stan S-65.

Kdy a jak inscenace Špialová ruka vznikala? Vznikla z nějakého konkrétního důvodu? Stála na začátku snaha nějakým způsobem postihnout „landovský“ fenomén?

Ondar: Inscenace vznikla během čtyřdenního zkoušení na Vysočině, kterému předcházelo asi roční hledání tématu, které by nás všechny zaujalo, až jsme se dostali k Landovi, který nám už léta tak nějak prolouvá životem.

Petar: Inscenace ale rozhodně nevznikla pouze jako komentář Landy. V tu chvíli to bylo téma, které prostě zaklaplo. Na pozadí jeho peripetií s řadem Ordo Lumen Templi jsme se snažili vytvořit něco obecnějšího, popsat jakýsi přístup k symbolům, s kterým se neztotožňujeme.

A přímo váš vztah k Danielu Landovi?

Petar: Kamárádi. Ne, s Landou se nijak neznáme - je to prostě člověk, který je pro nás svým projevem a názory provokativní. **Myslíte, že se v Landově projevu jedná o trademark nebo své jednání myslí vážně?**

Ondar: Já myslím, že oboje. Bohužel tak nějak nemá schopnost se nad své aktivity povznést, aby pochopil, že jeho jednání může způsobovat negativní emoce. V podstatě se ale jedná o byznys. Akorát že parazituje na věcech, které mají lidi tendenci vnímat významněji, než jaké ve skutečnosti jsou. Ale prodává mu to desky a lidi chodí na muzikály, takže dobrý...

Vášim dalším projektem je Standartní kabaret. Cítíte v improvizaci nějaké vyčerpání či opakování se?

Ondar: Samozřejmě k opakování či recyklování některých situací dochází, citelněji když se kabaret hraje častěji, ale myslím, že je to přirozené.

Petar: Obecně je ale improvizace inspiračně nevyčerpatelná. Člověk žije svůj soukromý život, vnímá společnost okolo sebe a témat je v běžném životě prostě nevyčerpatelné množství. Naše improvizace stojí na aktuálnosti, která je jednoduše neopakovatelná. **Kdo aktuálně tvoří členy Vosto5? Představení se v počtech liší.**

Ondar: Takové jádro nebo nejčastější sestavu, která se objevuje, tvoříme my (Ondar a Petar), Tomina a Jirka. Spolupráce s dalšími lidmi závisí na konkrétní inscenaci a kdo má jak čas.

Petar: Z dalších lidí je to nejčerstvější posila souboru Honza Foukal, který s námi hraje ve Špialové ruce, nebo z dřívějších například Petr Marek.

Čemu se členové souboru věnují jinak, když zrovna nevystupují s Vosto5?

Ondar: Tomina vystupuje v X divadelních projektech, má spoustu natáčení, takže docela plný program. Jirka zrovna dodělává režii u Bezručů, jezdí po celé republice a pořád někde něco zkouší, vlastně má víc divadelní praxe než soukromého života. Já teďka připravuju mezinárodní projekt Cirkus totality, který by měl celou příští sezónu projíždět Evropou.

Petar: Já se stále živím jako produkční. Momentálně spolupracuju na české účasti na světové výstavě EXPO v Šanghaji 2010.

A co bude dělat Vosto5 v létě? Jaké festivaly se stanem navštíví?

Ondar: Na plánu jsou zatím hradecký festival a Letní Letná. A to bude asi se stanem letos všechno.

Za rozhovor děkují
Jan Plíhal a Matyáš Dlab

ANGELS AND DEMONS

Ji Eun Lee

Na Open Konvikt opět zamíří talentovaná tanečnice a choreografka Ji Eun Lee, která se minulý rok představila publiku v taneční performance Objekty a zrnka. Ji Eun Lee absolvovala jihokorejskou univerzitu Hanyang a do Čech se vypravila studovat na taneční katedru HAMU díky stipendiu od vzdělávací nadace Kwan-jeonse. Od letošního roku pracuje jako asistentka choreografie v Londýně.

Ve své nové inscenaci Angels and Demons se snaží postihnout tajemná zákoutí lidské psychiky, především pak duši ukrytou hluboko pod povrchem, jejímuž hlasu podléháme. Podle ní jsou to naše vzpomínky na minulost, které vytvářejí tuto ilustrativní směsici citů a charakterů. Jak sama tvrdí, uvnitř každého z nás žije nespočet kontroverzních osobností. Právě ty se pokouší prostřednictvím své choreografie odhalit. Ve čtvrtek budeme mít možnost odkrýt nejen „anděly a demony“ skryté v autorce díla, ale i v nás samotných.

-pst-

Alma a Amanda

Česko-finská skupina nonverbálního divadla Krepko není pro olomoucké publikum neznámou veličinou. Po zranitelném snívém Fragile -Příběh Laury (Divadelní Flora 2004) a klaunsky zaměřené Nejmenší ženě na světě (Křivozatky 2007) zavítá do prostoru Divadla Konvikt jejich poslední inscenace Alma a Amanda, nezávislá část trilogie zvané Twilogie.

Dvě hlavní aktérky, jež jsou si navzájem podobné tak, že by mohly být jednou, procházejí nejrůznějšími proměnami identit a pohybově rozehrávají příběh o rozdělení a spojení, bytí spolu na různé způsoby, to vše lehce intimně jakoby skrz klíčovou díрку.

Krepko je charakteristické svým inteligentním a citlivým přístupem k zpracovávaným tématům. V jejich výrazně výtvarné jevištní tvorbě rezonují ozvuky jarmarečního divadla, divadla absurdity a koncepčního minimalismu.

Katja Višinská

NINA HYNES & FABIEN LESEURE

Irská zpěvačka, kytaristka a klavíristka Nina Hynes se proslavila spoluprací s řadou významných hudebníků (Stereolab, Cat Power, Jeff Buckley, Siouxsie atd.), zejména s irským písničkářem a členem kapely The Frames Glenem Hansardem. Zmíněné umělkyně doprovodila živě na koncertních šňůrách, svým hlasem pak obohatila i některá z jejich alb. Na vlastní debut čekala do roku 1999, kdy vyšla její sólová deska Creation. V roce 2002 následovalo další, obsahově rozměrnější album Staros, na

CESTA PUSTÝM LESEM

Baladu o hledání sebe sama zasadil Vojnár do hlubokých hvozdů Šumavy, mezi divoce proudící bystřiny a vzpínající se kopce. Uprostřed glorifikovaných močálů a blat je život skupinky místních obyvatel určen institucemi kostela, fary, pošty, tulácké chýše a zlatého dolu. Do semknutého společenství, které funguje na principu kolektivního vědomí a mlčení, přichází penzionovaný zubní lékař z Vídně, aby se vypořádal se svými vnitřními démony a našel rovnováhu. Z poeticky nasnímané krajiny se neokázale vylupují další a další jednotlivosti o zúčastněných postavách. Nejde ani tak o vypnutí tradičního narativního oblouku jako o skládání puzzle. Nové podrobnosti a fakta, jež se o aktérech dozvídáme, posouvá a proměňuje způsob, jakým o nich můžeme nebo chceme smýšlet. Ve chvíli, kdy se mozaika konečně seskládá, vpadne do horského útočiště strašidlo první světové války a vnější okolnosti nikomu neumožní, aby si pokračoval v pokojném životě podle upřednostněné šablony.

Kateřina Surmanová

KAŽDÝ PRO SEBE A BŮH PROTI VŠEM

V roce 1828 se v ulicích Norimberku zjevil šestnáctiletý chlapec, v jedné ruce třímající Bibli, v druhé dvojici anonymních dopisů, a jeho čistá duše nenesla ani sebemenší stopu socializace a kulturních návyků. Postupným pátráním se zjistilo, že byl násilně držen v cele a odloučen od celého světa. Jediným společníkem mu byl dřevěný koník a občas se zjevující tajemná postava muže, nosící chlapič jídlo. Norimberští pojmenovali dítě Kašpar Hauser a ujali se ho. Naučili ho číst, psát a snažili se ho vést k přemýšlení v rámci společensky platných a uznaných kódů. Za několik málo let, když na veřejnost začaly prosakovat spekulace o tom, že by Kašpar mohl být levobočkem vládnoucího rodu, přepadl nalezenec neznámý pachatel a sprovodil jej ze světa i s jeho nezodpovězenými tajemstvími. Herzog si pro roli Kašpara vybral pouličního komedianta a svérázného asociála Bruna S., který strávil dvacet let v izolaci na psychiatrii. Herzog směřuje ke kontrastu blažené, mocné přírody a spoutané, limitované společnosti. Příroda je princip, který nehyne a neslábne a svrchu shlíží na lidské plahočení se. Jen sem tam se zjeví někdo, koho s přírodními prapřincipty váží mystická pouta, a jeho prostřednictvím se demaskuje falešná nadřazenost a důležitost lidstva.

Kateřina Surmanová

němž spolupracovala právě s Hansardem. Obě alba byla přijata s velkým nadšením u mezinárodní kritiky, nicméně veřejnosti byla až donedávna dostupná pouze prostřednictvím internetového obchodu. V dubnu

ČT 22. 5. 2008 PROGRAM

10.00 Konvikt / filmový sál
SEDMÁ PEČET

Švédsko 1957 / režie Ingmar Bergman
Nejslavnější snímek švédského pochybovače a filozofa o hrdinském vyzvání Smrti k šachové partii...

13.00 Konvikt / divadelní sál
Ji Eun Lee / KOR

ANGELS AND DEMONS
Konfrontace s našimi vnitřními démony a taneční meditace o tom, jak jim čelit...

15.00 Konvikt / filmový sál
CESTA PUSTÝM LESEM

Česká republika 1997 / režie Ivan Vojnár
Režijní debut zkušeného kameramana studující bizarní komunitu šumavské vesnice.

18.30 Konvikt / filmový sál
KAŽDÝ PRO SEBE

A BŮH PROTI VŠEM
Německo 1974 / režie Werner Herzog
Nesentimentální vyličení životních peripejí vlčího dítěte Kašpara Hausera.

21.30 Konvikt / divadelní sál
ALMA A AMANDA

Linnea Happonen & Henna Kaikula / FIN
Dvě duše – jedno tajemství, dvě nálady – jeden problém. Intimní nakouknutí do tematiky dvojčat – o výhodách a nevýhodách bytí spolu...

22.30 Konvikt / nádvoří / koncert
NINA HYNES/ IR
& FABIEN LESEURE / FR

Drobná irská kytaristka a zpěvačka křehkého, ale silného hlasu (někdejší spolupracovnice Glenna Hansarda) v duetu s vynikajícím francouzským klavíristou.

2007 vydala zpěvačka v pořadí třetí album Really Really Do, na němž se podílel francouzský klavírista Fabien Leseure, který Ninu doprovází i na koncertech.

Michaela Stránská